

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 56. Electorum ac Principum Conventus apud Mulhusum coactus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](#)

Sæc. XVII. ob commissa sacrilegia, abreptumque
A. C. 1620. Ecclesiarum ornatum partim interfecti,
partim captivi Cremam abducti fuere,
alii in Silesia a militibus & rusticis re-
bellibus deprehensi, atque ante Via-
dræam portam Vratislaviæ continentem
serie in crucem acti laqueo suffocati
sunt. Insuper alia octo Cosaccorum
millia, nova hujus gentis auxilia, dum
per Moraviam ad castra Cæsariana pe-
netrare moliebantur, nonnisi copiis suis
per crebras clades multum imminutis,
in Austriam superiorem pervenerunt,
quorum tamen ope Bucquoius Glaten-
sem vicum, incolis magno numero
trucidatis, diripuit, Sitsendorfensem
vicum incendit, Bohemorum nongen-
tos potissimum Nobiles inito prælio
fudit, captis eorum trecentis, ipsoque
Ductore Felsio trucidato: interea vero
Cæsarei milites a Bucquoio suffulti, Ra-
stenburgum, quo Austriaci rebelles sua
bona, uxores & liberos deportaverant,
occuparunt, prædamque Cremam us-
que transvexerunt.

§. LVI.

*Electorum ac Principum Conventus
apud Mulhusium coactus.*

Barre hist.
d' Allen.
p. 489. t. 9.
Carafa
Germ. Rest.

Postquam Sacri Romani Imperii Ele-
ctores a Lavenburgico Principe &
Elve-

Elverano Cæsareis Ministris edocti e- Sæc. XVII.
rant, quam atrocibus injuriis Ferdi- A.C. 1620.
nandus a Friderico Palatino, Bohemis,
Hungarisque seditiose tumultuantibus
hactenus affectus esset, ad proximum
Mensem Februarium apud Mulhusium
Thuringorum urbem conventum indi-

xere, ibidem de opportunis pacem Im-
perio, & illæsam auctoritatem Cæsari
restituendi mediis acturi. Paulo ante
Bohemi rebelles Pragæ, quo etiam
Mahomet Aga Turcicus Legatus no-
vum Regem salutaturus advenerat, co-
mitia celebrabant, in quibus de confir-
mando, atque ad alios Protestantium
populos extendendo fœdere, augendo
exercitu, legatione ad Turcas decer-
nenda, necnon de poenis in Regi suo
refractarios sumendis, ac de necessariis
ad bellum subsidiis deliberarunt. Mi-
tiore autem animo & saniore consilio
Moguntinus, Coloniensis & Saxonie
Electores per se, Bavariae vero Dux
& Trevirensis Elector, cum per vale-
tudinem vel negotia itineri pares non es-
sent, per Legatos suos Mulhusii conve-
nerant. Agerat quoque Ludovicus
Hassiae Landgravius Cæsari addictus.
Ex Electoribus Brandenburgicus, nec-
non Hassorum Landgravius alter, no-
mine Mauritius, adesse supersederunt,
horum tamen postremus, cum Electro-

rem

Londorp.
aet. publ. l. 5.
Orthel. p 72.
Merc. tom.

13. l. 2.

Sæc. XVII. rem Saxoniæ ipsummet huic conventui
A.C. 1620. interesse, ægerrime ferret, misso ad
eum Dietrico de Werder Mareschallo
suo illum per quicquid sacrum sanctum-
que esset, obtestabatur, ne Pontificis,
eorumque, ut ajebat, *sanguinariis con-*
filiis adstipularetur, minus vero ensem
suum pro Religionis Lutheranæ defen-
sione sibi concreditum in Bohemiæ Re-
gem & propriæ confessionis socios strin-
geret, cum alias irreparabile damnum
Protestantibus inferret, & in Saxoniam
Bohemici belli molem & odium de-
volveret, quo facto Pontificii juxta
Concilii Tridentini placita disjunctis in-
vicem Protestantium viribus eos facile
oppressuri essent. His addebat Land-
gravius, quod Elector super eo haud
anxious sit, tanquam adversus Cæsarem
arma ferre, absque prævaricatione & in-
juria haud liceret, cum ceteri Prote-
stantes jam declararint, quod nisi Re-
ligionis libertas oppressa fuisset, Impe-
ratori inobedientes non existerent. Ve-
rum Saxoniæ Elector Hasso pauca hæc
respondit: „nequaquam cum perverso-
rum motuum fabricatoribus, sed cum
„Electoribus Collegis meis ad revocan-
„dam Imperii pacem lege juramenti
„adstrictis res mihi est, proin admoni-
„tio tua supervacanea, gravis, & mo-
„lestia mihi accidit, & tanto magis ea
inter-

„interminationibus etiam intempestivis Sæc. XVII.
 „aculeata mihi displicuit, quo abun- A. C. 1620.
 „dantius experientia Magistra jam e-
 „doctus sum, ut per te, quid pericu-
 „losa hac rerum facie agendum sit, e-
 „rudiri non debeam. Tuarum partium
 „erit, apud alios potius veræ tranquil-
 „litatis turbatores illo censoris officio
 „defungi, quo apud me præpostere de-
 „fungi voluisti. „ Dato hoc responso
 Elector cum ceteris congregatis Prin-
 cipibus de rei summa agere cœpit, re-
 busque mature perpensis tandem una-
 nimi suffragio conclusum, decretumque
 est, *Germaniae tot annorum turbas, ali-*
quando tamen finiendas. Ungarie Bohe-
miceque motibus occurrentum, Concussis
Imperii rebus succurrentum; Cœsarisque
Regnum, ac Majestatis suæ, jura pos-
sessionemque sarta tecta conservanda: con-
scriptosque demum, eam in rem, exercitus,
in unum primo quoque tempore conducendos.
Idque maxime, vel ideo quoque maturan-
dum, totisque viribus exsequendum esse;
quoniam, ex adverso, neque corresponden-
tium armati Duces consiliis suis indormi-
rent: ac neutrius partis mora pericula
careret.

Urgebant omnes festinam hujus de-
 creti executionem, quo circa hujus
 Electoralis conventus, quem Protestan-
 tes pro sua modestia *sanguinarium* ap-

Hist. Eccles. Tom. LVI. Pp pel-

Sæc. XVII. pellitabant, nomine & authoritate, ut
A. C. 1620. pars adversa placaretur, monitisque
eo lubentius aquiesceret, Catholici
Principes de Religionis pacificatione,
necnon bonorum Ecclesiasticorum pos-
sessione publico diplomate Protestantibus
die decima Martii cavebant: se-
quenti autem die ad Bohemos, Sile-
sios, Moravos & Lusatios dabant lite-
ras, quibus eos ad Cæsaris obedien-
tiam revocare nitebantur, interminatis
etiam, ni cæptis quamprimum absiste-
rent, poenis in Cæsari rebelles, eo-
rumque fautores per Imperii Constitu-
tiones decretis. Itidem & turbulen-
tos Hungariæ & Transylvaniæ Ordines
monebant, ut suum Ferdinando diade-
ma obsequiumque redderent. Fœderi
autem Correspondentium Germanico
perscripsere, monentes, ne factio
Bohemorum suam deinceps operam,
Austriæ Ordinibus, ne consensum, &
denique Equestribus Imperii Statibus,
& Circulorum Comitibus, ne favorem
illis præstarent. Postrema hæc monita
præcipue ad Wetteraviæ, Franconiæ,
& Sueviæ Comites, ac Rhenanos No-
biles spectabant, hos enim a Bohemis
rebellibus sollicitari, ac quosdam ad
eorum partes inclinare compertum e-
rat. Pariter Norimbergensem, Ar-
gentinensem, Ulmensem, Spirenssem,
&

& Wormatiensem civitates datis lite- Sæc. XVII.
ris hortabantur, ne Bohemici Regni A.C. 1620.
usurpatorem milite aut quovis alio sub-
sidio juvarent.

§. LVII.

*Mulhusiani Conventus literæ ad Fri-
dericum Palatinum.*

Præcipiuus congregatorum Principum *Lotich. rer.*
labor eo intendebar, ut Fride- *Germ. l. 5.*
ricus Palatinus ad saniora revocaretur *c. 4. §. 1.*
consilia, quo circa datis ad eundem li- *Merc. t. 13.*
teris de transmisso Cæsaris diplomate, *lib. 2.*
quo ejus electio omnino irrita declara-
batur, eundem certiorem reddebant,
eidem in memoriam revocantes, quod
ipsum sæpius amice, & paterne ab hu-
jus diadematis acceptatione dehortati
sint, ut autem, prosequebantur ipsi,
posthabitum curis, ac sollicitudinibus nostris,
contra plurimorum, patricie amantium,
vota, atque desideria, electio illa, ac dein-
ceps coronatio, admissa sit, adversus regios *Lond. act.*
primum Ministros, mox ipsum Imperato- *publ. Barre*
rem arma sumi, novum regimen institui, *pag. 489.*
Caraf. p. 81.
atque id genus alias res novas introduci *Brachel. Hist.*
contigerit, ista quidem, & quæcumque ad nost. temp.
hæc impellere potuerunt, in medio relinqu- lib. I.
Massen.
mus. Interim, tametsi sub spe fuimus, fo- *Annal. Trev.*
re, ut juxta factas contestationes, respe- *pag. 466.*
ctus, ac conservatio, tam vetusti, Impe- *Bellus laur.*
rioque *Aust. l. 4.*
pag. 341.